

7) Μεταφ. ἀντλῶ, ἀποσύρω, τραυῶ, δαπανῶ Νάξ.: Παροιμ. 'Ο ἄντρας νὰ κουβαλῇ μὲ τὸ τσουβάλι κ' ἡ γυναῖκα ἀγλῇ μὲ τὸ κουτάλι (ὅτι πολλὰ μὲν πρέπει νὰ εἰσάγῃ ὁ ἀνὴρ τὸν οἶκον, ἀλλ' ἐν τούτοις ἡ γυνὴ μετὰ πολλῆς φειδοῦς πρεῖλει νὰ δαπανῇ) β) Σπαταλῶ τὰ τοῦ οἴκου Νάξ. (Απύρανθ.): Μὰ γιάδα καὶ θὰ τὴ δώσης τὴ φανέλλα; ... Μὰ ἐνὰ ν' τὸ μάθημά σου ν' ἀγλῇ. Μὴ διάσης πάλι ν' ἀγλήσης ματζέ σου σὰ δέρουν, νὰ καρुकώσωμε δάλι μέσ' 'ς τὸ χειμῶνα (ματζές = κελλάριον, νὰ καρुकώσωμε = νὰ ὑποφέρω-μεν ἐκ πείνης). Συνών. διαγοιμίζω. 8) Μανθάνω Νάξ. (Φιλότ.): Θ' ἀγλήσωμε πολλά.

β) Ἀμτβ. 1) Ἀναταράττομαι, ἀνακινούμαι Κύθηρ.: Ἀγκλεῖ τ' ἀβγὸ τὸ οὐριό. Ἀγκλεῖ τὸ μπουκάκι (ὅταν δὲν εἶναι ἀτελῶς πληρὲς). Πβ. κουτιουκλῶ, λουκλουκίζω. 2) Ἀναβλύζω, ἐκρέω Σῦρ. (Γαλις.): Ἀγλειοῦν τὰ νερά.

ἀγκοίλια τά, ἀμάρτ. 'γοίλια Σύμ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐς. ἐγκοίλια.

Αἰ ἐν τῷ σκελετῷ τοῦ πλοίου πλευραί. Πβ. Ἀθήν. 5,206f «γόμφους τε καὶ ἐγκοίλια καὶ σταμῖνας καὶ τὴν εἰς τὴν ἄλλην χρεῖαν ὕλην». Συνών. στραβόξυλα.

ἀγκόλλημα τό, ἀμάρτ. ἀγόλλημα Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκολλῶ.

Δίωξις, καταδίωξις, ἡ κατὰ πόδας παρακολούθησις. Συνών. ἀγκόλλι.

ἀγκόλλι τό, ἀμάρτ. ἀγόλλι Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκολλῶ ὑποχωρητικῶς.

Δίωξις, καταδίωξις, ἡ κατὰ πόδας παρακολούθησις: Τοὺς ἔβαλε τ' ἀγόλλι καὶ τοὺς ἐξεποδάρισε. Τὸν ἐπῆρε τ' ἀγόλλι (τὸν κατεδίωξε, τὸν ἐκυνήγησε). Πβ. κυνήγι. Συνών. ἀγκόλλημα.

ἀγκολλῶ Χίος (Νένητ.) ἀγολλάω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ρ. κολλῶ.

1) Ἐκδιώκω, ἀποδιώκω, ἀποβάλλω Πελοπν. (Μάν.): Ἀγολλήσανε τὸν τσοπάνη τους, γιατί τοὺς ἔκλεβε. Ἀγόλλησα τὸ παιδί ἀπὸ τὸ σπίτι. Συνών. δῖωχνω. 2) Ἀποσύρω, ἀπομακρύνω Πελοπν. (Μάν.): Ἀγολλάω τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ χόρτα. Πβ. παραγκολλάω. 3) Καταδιώκω, κυνηγῶ Χίος (Νένητ.): Ἀγκολλᾷ μου (μὲ κυνηγᾷ).

ἀγκομάχημα τό, Παξ. κ. ἁ. — Λεξ. Κομ. ἀγομάχημα Κρήτ. ἀγκουμάχημαν Λυκ. (Λιβύσσ.) 'γουμάχημα Σύμ. ἀγκομάχισμα Παξ. ἀγομάχισμα Κρήτ. Πάρ. ἀγκομάδισμαν Κύπρ. ἀγκουμάδισμαν Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκομαχῶ.

1) Ἀσθμα, πνευστίασις, ἀγωνία ἔνεκα κόπου, νόσου κττ. ἐνθ' ἄν.: Εἶναι τόσες μέρες ποῦ ἔχει αὐτὸ τὸ ἀγκομάχισμα καὶ δὲ μπορεῖ νὰ ἡσυχάσῃ Παξ. Ποῦ πῆες τῶαι πῆρες τοῦτον τὸ ἀγκομάδισμαν; Κύπρ. Διάλε τ' ἀγομάχημά σου, παδέρμε, καὶ σοῦ τὴ δώσω τὴ ραβδὲ (ἀπειλὴ κατὰ τῶν ὑποζυγίων) Κρήτ. 'Γουμάχημα ποῦ τὸ κάν' αὐτός! Σύμ. Συνών. λαχάνισμα. β) Καθόλου, ἀγωνία, δυσφορία, δυσκολία Πάρ. 2) Ἀναστεναγμός Σύμ. Συνών. ἀγκομαχητό 2, ἀγκομαχισμός. 3) Ψυχορραγία Λεξ. Κομ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελοθώρημα.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ἀγκομαχητό τό, Ζάκ. Μῆλ. Παξ. κ. ἁ. ἀγομαχητό Σῦρ. (Ἐρμούπ.) Θήρ. ἀγκουμαχητόν Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀγκουμαχ'τό Στερελλ. (Αἰτωλ.) 'γουμαχητό Σύμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκομαχῶ.

1) Ἀσθμα, πνευστίασις τοῦ ἀσθενοῦς, πνιγμονὴ τοῦ ὀπωσδήποτε ἀγωνιῶντος Θήρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μῆλ. Σύμ. Σῦρ. (Ἐρμούπ.): Τὸ ἀγκομαχητό του εἶναι ἄλλο πρᾶμα (πολὺ μέγα) Μῆλ. Πέθανε ἀπὸ τὸ ἀγομαχητό (μὲ βασανίζει ἡ δύσπνοια) Ἐρμούπ. Κάμε ἀγομαχητό νὰ ἐνεργηθῇς (νὰ ἀποπατήσης) Θήρ. 2) Στεναγμός μετὰ φωνῆς ἀγωνιώδους ἢ καὶ κραυγῆς Ζάκ. Παξ. Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀκουσα καὶ ἀγκομαχητὰ ποῦ ἔκανες τὴ νύχτα! Ζάκ. Εἶναι ἄρρονστον τοῦ μπλαράκι μ', μῶκουνσι τὴν καρδιά τ' ἀγκουμαχ'τό τ' (μπλαράκι = μουλαράκι) Αἰτωλ. Ἀγκουμαχ'τὰ ἀκού, ἀπτοῖουν βάρισαν αὐτόθ. Δὲ μπόρηνα νὰ κλείσω μάτι ὅλη νύχτα ἀπὸ τ' ἀγκομαχητό του Παξ. Συνών. ἀγκομάχημα 2, ἀγκομαχισμός.

ἀγκομαχιό τό, Παξ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκομαχῶ ὑποχωρητικῶς.

Πνευστίασις, ἀγωνία, στεναγμός ἀγωνιώδης: Θὰ τὸν φάῃ αὐτὸ τὸ ἀγκομαχιό ποῦ ἔχει ὅλη μέρα γιὰ τὸ παιδί του ποῦ πέθανε.

ἀγκομαχισμός ὁ, Θράκ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκομαχῶ κατ' ἀναλογ. τῶν παραγομέων ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ.

Βαρὺς στεναγμός. Συνών. ἀγκομάχημα 2, ἀγκομαχητό 2.

ἀγκομαχῶ Ζάκ. Κάρπ. Κύθηρ. Κύπρ. Κῶς Μακεδ. (Σισάν.) Μύκ. Πελοπν. (Βυτίν. κ. ἁ.) Σίφν. Χίος ἀγομαχῶ Ἀνδρ. Θήρ. Κρήτ. Πάρ. Πελοπν. Τήν. ἀγκομαχοῦ Τσακων. ἀγκουμαχῶ Μεγίστ. ἀγκουμαχοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) 'γκομαχῶ Τῆλ. 'γομαχῶ Κάλυμν. Κρήτ. 'γκουμαχῶ Μεγίστ. 'γουμαχῶ Σύμ. ἀγκομαχάω Εὐβ. (Κάρυστ.) Παξ. Πελοπν. (Αἶγ. Λάστ.) κ. ἁ. ἀγομαχάω Κεφαλλ. Πελοπν. (Λακων.) Προπ. (Κύζ.) ἀγκουμαχάου Πελοπν. (Καλάμ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.) 'γκουμαχάω Ἡπ. ἀγκουμαχάω Αἶγιν. 'γουγουμαχῶ Σάμ. ἀγκομαχοῦμαι Ζάκ. ἀγομαχοῦμαι Ἀνδρ. ἀγκομαχειοῦμαι Ζάκ. Θράκ. Μῆλ. ἀγομαχειῶμαι Κεφαλλ. ἀγκομαχειέμαι Νάξ. Πελοπν. (Δημητσάν.) ἀγκουμαχειέμι Στερελλ. (Αἰτωλ. Λεπεν.) ἀγομαχειέμαι Πελοπν. (Λακων.) 'γκομαχειέμαι Σέρφ.

Τὸ μεσν. ἀγκομαχῶ, ὃ ἐκ τοῦ ἀγκώνω (=πνευστιῶ) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -μαχῶ, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 251 καὶ ΜΝΕ 1,162. 2,502 καὶ Glotta 2 (1910) 296. Πβ. ἀσκώνω-ἀσκομαχῶ, βογγάω-βογγομαχῶ. Ὁ μέσ. τύπ. ἄνευ διαφορᾶς σημ., ὡς συμβαίνει ἐν πολλοῖς οὐδετέροις. Πβ. στέκω καὶ στέκομαι, τρέμω καὶ τρέμομαι κττ.

1) Ἐνεργ. καὶ μέσ. ἀσθμαίνω, πνευστιῶ ἐκ νόσου, κόπου, καύσωνος, πολυφαγίας κττ. σύνθηθ.: Ἡρθε ἀγκομαχειῶντας ἀπ' τὸν πολὺν δρόμο καὶ τὴν τρεχάλα Αἶγ. Ἀγκομάχαε, γιατί ἀνέβηκε τὴ σκάλα Παξ. Εἰντά 'δεις τὸ ἀγκομαχῆς τόσον πολ-λά; Κύπρ. Ἀνέβηκε τὸ βουνὸ κι ἀγκομαχάει Αἶγ. Ἐγκουμαχῶντα πῆγες ἀπάνω Ἡπ. Ἐγκουμάχησες, κακομοίρη! αὐτόθ. Ἡφες πολλὰ καὶ τώρα ἀγκομαχῆς Κῶς Ἀγκομαχειέμαι ἀπὸ τὴ δουλειὰ Δημητσάν. Ἀγκουμαχειέτι τ' ἄλογον Λεπεν. Ἡ γαδούρα ἤπιηκε νερό καὶ 'γκομα-